

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1612

2 Quae sint genera donationum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14014

Quot sint genera Donationum.

CAPVT II.

DONATIO primò diuiditur in duo genera. Nam Donatio vel est causa mortis, vel est simpliciter inter viuos absque villa causa mortis. Vnde *Instit. de donatio initio* sic est: (Donationem autem duo sunt genera, Mortis causa, & non mortis causa. Mortis causa donatio est que propter mortis sit suspensionem, cum quis ita donat, vt si quid humanitus ei contigisset, haberet is, qui accipit: si autem superuixerit, is, qui donauit, accipiet.) Et §. *alia autem*, subiicitur: (Aliæ autem donationes sunt, quas sine villa mortis cogitatione fiunt, quas inter viuos appellamus.) Sic ibi Iustin. Imp.

Secundò diuiditur donatio: nam donatio inter viuos aut fit purè absolutè, & simpliciter, Aut fit sub conditione, vel sub modo, vel ob causam interpositam, vel in diem, & certum tempus. Vt, & simpliciter inter viuos donatio fit, quando statim res donata sit accipiant: Sub conditione, vt cum tibi dono hoc, aut illud, si Titius ex Asia saluus redierit. Sub modo, vt si tibi equum donauem, aut non sit tuus usque ad annum. Modus in hac parte à conditione distinguitur: quia conditio donationem in futurum differt euentum, nec illa perficitur, nisi conditione completa. Modus autem minime donationem suspendit, ac proinde donatio statim valet, quamuis, deficiente modo, reuocari queat. *l. c. de donat. sub modo*. Dicitur etiam, donatio sub conditione fit adhibita particula (si) vt, Dono tibi equum, si consul fueris creatus. Donatio sub modo fit, in euentuente particula (vt) veluti, Dono tibi equum, vt sit tuus post annum exactum. *Gl. ff. in c. verum de condit. appor.* Donatio vero ob causam est, qua aliquis datur alteri, vt centum quid faciat, vt si donauerim tibi centum aureos, vt spectaculum populo exhibeas.

Tertio diuiditur donatio inter viuos, quod vna est donatio propter nuptias, vel vt olim dicebatur, Donatio ante nuptias: altera est, Non propter nuptias. Vnde Iustinianus Imperator *Instit. de donat. §. est aliud genus*, sic ait: est & aliud genus inter viuos donationis, quod veteribus quidem prudentibus penitus erat incognitum, postea autem à iuribus diuis principibus introductum est, quod ante nuptias vocabatur: & tacitam in se conditionem habebat: vt tunc ratum esset, cum matrimonium esset iussecutum: id eoque ante nuptias appellabatur, quod ante matrimonium effectebatur: & nunquam post nuptias celebratas talis donatio procedebat.)

De iis, qui donare possunt, vel prohibentur: & de his, quibus donari potest.

CAPVT III.

Primò quaeritur absolutè & simpliciter, quis donare queat? Respondeo, generatim eum, qui rei dominium siue proprietatem habet, & nullo iure donare prohibetur, *l. Cui ius donandi, ff. de reg. iur.* Sed quoniam sunt, in quibus, quibus iure communi interdictum est, ne donet? & respondeo, eos esse, qui sequuntur.

Primò, prohibetur donare quicumque mentis compos non est, vt ament, furiosus: mente captus enim consentire non potest. *l. q. 1. c. Marito, & l. Iulianus, ff. de curatoribus*

furiis & aliis extra minores dandis. Nec donatio subfistit, si qui ipiam donet is, qui est mentis inops. *l. Modestinus ad finem, ff. de donat.* Quod si quis per interualla temporum mentis vltim habeat, potest administrare bona, dum sane mentis est, ac proinde donare. *l. cum aliis, c. de curatore furiosis.* Quapropter Bartolus in illa *l. cum aliis*, ait, curatorem furiosi cellare ab administratione rei, dum respicit furiosus, & ad sanam mentem redit: sed ad administrationem reuertit, cum furiosus iterum furere incipit: ita vt curator furiosi non desinat esse curator tempore, quo ille ad sanæ mentis vltim redit, sed administrationem non exerceat, ac cum est perpetuus, & continua administratio, non iter.

Secundò donare non potest prodigus: nam lege 12. Tabularum prodigis prohibebatur administratio bonorum suorum: *vt dicitur in l. 1. ff. de curatoribus furiosis, & aliis.* Quare hoc locum dumtaxat habet in prodigo, cui curator est datus, & interdicta rerum administratio, siue alienatio. *l. c. c. ff. de verbo oblig.* vnde si quis prohibeatur res administrare, vel alienare, donare nequit, etiam si prodigus non sit.

Tertio, minor viginti quinque annis donare non potest, nisi rata donationem habuerit post expletum viginti quintum annum, *l. c. Si maior factus ratam habuerit alienationem* vel nisi auctoritate curatoris donauerit. Multò minus pupillus potest donare sine sui tutoris auctoritate, *l. Pupillus, ff. de acquiren. rer. dom.* quamuis sine tutore possit acquirere, *vt habetur in eadem lege.*

Quartò, filiusfamilias donare non potest, etiam si liberà habeat peculii aduentitii administrationem, non enim ad hoc ei conceditur libera peculii administratio, vt perdat. *l. Filiusfamilias ff. de donat.* hoc tamen locum non habet in filiofamilias, qui est in dignitate constitutus, & habet liberam peculii administrationem: veluti si sit filius Ducis, Marchionis, comitis, senatoris, nisi ei patet specialiter donandi facultatem ademerit, siue denegauerit. *l. filiusfamilias, modo citata.* Nec item locum habet in filiofamilias habente liberam peculii administrationem à patre, si iusta ratione motus donauerit, eadem *l. Si filiusfamilias*, vt si donauerit matri, vel forori, vel aliis similibus consanguineis, qui se tueri non possunt, & indigent alimentis, *Glossa in eadem l. filiusfamilias.* Nec in eo vni habet vlla dicta lex, qui habet peculium castrense. Is enim donare potest mortis causa, & non mortis causa, quia testari potest, *lege eadem filiusfamilias.*

Duo autem vocantur in dubium: vnum est, An filiusfamilias consensu & auctoritate patris donare queat causa mortis? Ratio dubitandi est, quia testari nequit etiam auctoritate patris. *l. Qui in potestate ff. de testam.* Respondeo in *l. Tam is, §. vlt. ff. de mortis causa donat.* sic haberi: (Filiusfamilias, qui non potest facere testamentum nec voluntate patris, tamen mortis causa donare, patre permitteente, potest.)

Alterum est, an filiusfamilias habens peculium aduentitium, in quo pater vltim fructum non habet, donare possit causa mortis absque consensu patris? De hac quaestione Couarruias in *Rubrica de testam. par. 3. nu. 2.* & Iul. Clarius *lib. 4. sentent. §. Donatio q. 6.* Dux sunt opinioniones, vna est affirmantium posse, Paulus, Iason, Ayminal. Romanus, Cumanus apud Couarruiam: Eorum ratio est, quia (vt ipsi putauerunt) ad donationem causa mortis, consensus patris non est necessarius tanquam pertinens ad solennem formulam talis donatio noceat iuri patris.

Alteria est opinio negantium, posse filiumfamilias ex tali peculio donare sine voluntate patris. Sic Alexander, & Ioannes Crat. apud Couarruiam, eodem in loco: quæ sententia ipsi Couarruiæ probabilior visa est. Nam ad solennem formulam talis donationis requiritur, vt fiat consensu patris. Meo iudicio, verior est secunda sententia, & ea est communi fere consensu recepta, vt dicit Abbas *consil. 40. ad finem lib. 2. Rub. consil. 46. num. 2.*